

o plnění. Návrhem na plnění jest ovšem další návrh, aby bylo uznáno, že jest žalovaná povinna provéstí odtížení. Lze připustiti, že zápisy v obchodních knihách žalované jsou vnitřní její záležitostí, do níž třetím osobám ničeho není; — že zápisy ty samy o sobě ještě nezakládají práv a závazku; — a že nelze žalované předepisovati způsob těchto zápisů. Avšak pokud žalobce žádá, by žalovaná provedla odtížení, žádá více, než pouhý zápis v knihách. Žalovaná odvodila z příslušného zápisu (zatížení žalobce) d u s l e d k y, oznámivši žalobci provedené zatížení s vyzváním, aby v určité lhůtě buďto sám opatřil dlužné franky nebo dal jí k dispozici koruny československé k zakoupení franků, a takto vyrovnal frankové kontu, t. j. zapravil tvrzenou pohledávku. Kdyby však bylo zjištěno, že se zatížení stalo neprávem; — pohledávka žalované tedy není po právu; — a vyzvání, by žalobce zapravil pohledávku, nebylo odůvodněno; — byl by žalobce oprávněn žádati, by žalovaná tímž způsobem, jakým dala na jevo, že činí proti němu z knihovního zápisu (zatížení) nárok na zaplacení, také zase projevila, že nárok není po právu, že se neoprávněný zápis zrušuje, ježto musí žalobci jako obchodníku záležeti na tom, aby měl listinný doklad o tom, že oznámené mu zatížení již netrvá. Druhá část žalobního návrhu jest tudíž pouhým důsledkem první části, — s kterou stojí a padá. O tom, jak provede odtížení, t. j. oznámení o zrušení zatížení, nebude žalovaná zajisté na rozpacích, neboť v bankovním styku jest v tom směru určitá forma obvyklá, a proto nelze druhé části žalobního návrhu vytýkati neurčitost, která by překážela případné exekuci, nehledíc ani k tomu, že nelze předpokládati, že by žalovaná banka, kdyby bylo uznáno dle žaloby, nechala dojíti k exekuci. Neprávem proto potvrdil odvolací soud rozsudek prvního soudu, jímž byla žaloba z f o r m á l n í c h duvodů zamítnuta, a dovolání jest odůvodněno. Ježto však nižší soudy se svého stanoviska nezkoumaly v ě c n o u oprávněnost žalobního návrhu, nezbylo, než zrušiti napadený rozsudek, a, ježto jest patrně třeba jednání v první stolici, by se věc stala zralou k rozhodnutí, též rozsudek prvního soudu a vrátiti tomu věc k projednání a rozsouzení (§§ 510, 503 čís. 2, 496, 513 c. ř. s.).

Čís. 2720.

Podmínky vlastnické žaloby ohledně cenných papírů, majiteli svědčících.

Soud provádí důkazy o skutkovém přednesu stran, není však povinen, umožniti dokazováním straně, by, čeho třeba, teprve přednesla.

(Rozh. ze dne 13. června 1923, Rv I 137 23.)

Žaloba, by z cenných papírů a to 4% dluhopisu moravské hypoteční banky 2 kusy po 10.000 Kč, tedy 20.000 Kč — 4½% moravské zemské půjčky 1 kus po 5.000 Kč — 4½% komunálních dlužních úpisu moravské zemědělské banky 1 kus po 1.000 Kč, 2 kusy po 2.000 Kč, celkem 5.000 Kč — a 4% komunálního dlužního úpisu téže banky 1 kus po 10.000 Kč, byl žalovány uznán povinným vydati žalobkyni část v nominální hodnotě 21.900 Kč, ježto prý k ní přísluší žalobkyni vlastnické

právo, byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Dovolání není odůvodněno. Kdo věc nějakou jako vlastník nazpět žádá, musí ji popsat takovými znameními, kterými se rozeznává ode všech podobných téhož druhu, věci movité musí popsat podle individuálních známek (§ 370 obč. zák.). Pro nemožnost dokázati totožnost věci nelze pravidelně žalovati žalobou vlastnickou o vrácení hotových peněz, jež byly smíšeny s penězi jinými (§ 371 obč. zák.) a listin, svědčících majiteli, smíšených s jinými téhož druhu (§ 371), leč, jsou-li tu známky takové, ze kterých žalobce může dokázati totožnost věci na př. při papírech číslo, neb číslo a serii, neb když peníze jsou ještě nesmíšené v měšci. Jest proto velice těžko vindikovati věci zastupitelné pro nedostatek známek individualisujících (Randa, Vlastnictví, str. 38). Žaluje-li v tomto sporu žalobkyně o vydání cenných papírů v ceně 21.900 Kč, aniž uvedla, zda žádá vydání dluhopisu hypoteční banky, či komunální dlužní úpisy moravské zemědělské banky či moravské zemské půjčky, zda žádá kusy po 5.000 Kč či po 10.000 Kč, aniž uvedla serii nebo čísla dluhopisů, jichž se domáhá, tedy aniž sebe menším způsobem naznačila totožnost papírů, jichž vydání se domáhá, nevyhovuje její žaloba podmínkám žaloby vlastnické, v §§ 370 a 371 obč. zák. uvedeným, a nesplňuje ani podmínek žaloby vůbec, uvedených v §u 226 c. ř. s. Žalobkyně tvrdí v dovolání, že odvolací soud nebral zřetele ke druhé větě §u 371 obč. zák., než to činí neprávem; neboť dle této druhé věty lze cenné papíry vindikovati pouze pod dvojí podmínkou, že žalobkyně následkem zvláštních okolností může vlastnictví k věci naznačené dokázati, na př. že papíry, majiteli svědčící, jsou vinkulovány, mince v měšci nebo balíku zvláštního druhu zapečetěny, a mimo to by musila dokázati, že žalovaný nebyl bezelstným při nabytí vindikovaných věcí. Žalobkyně však nesplnila v tomto případě již první podmínky, právě uvedené, neuvádí a nemůže uvést zvláštní okolnosti, jimiž by své vlastnictví k cenným papírům, o něž jí běží, dokázala. Naopak není ani s to, aby uvedla, po případě sestavila dluhopisy, jež byly uschovány v okresní hospodářské záložně tak, aby jich celková cena činila 21.900 Kč, neboť papíry, tam uložené, mají nominální cenu buď 10.000 Kč neb 5.000 Kč a tudíž při žádném jich seskupení nečiní 21.900 Kč. Poněvadž tedy žalobkyně již této první podmínky vindikace dle §u 371 obč. zák. nesplnila, netřeba se obíratí otázkou, zda je zde další podmínka (bezelstnost žalovaného) čili nic. Jest sice možno, že by svědeckým výsledkem účetního záložny daly se zjistiti serie a čísla cenných papírů, tam uložených, ale to by žádala žalobkyně obrácený postup. Důkazy mají totiž sloužiti k tomu, by se dokázala tvrzení stran ve sporu přednesená a nikoli, aby soud prováděním dukazu sjednával stranám materiál, dle něhož by jim možno bylo dodatečně neúplná tvrzení žaloby doplňovati a opravovati. Okolnosti rozhodné musí strana žalující tvrditi již v žalobě (§ 226 c. ř. s.) a, neučiní-li tak, dlužno žalobu pro nedostatek skutkových okolností, nárok zakládajících, zamítnouti.